

BÖSZÖRMÉNYI Márton

Meixner Józsefné apoteózisa

(részlet)

Még soha nem csinált ilyet, de Andika most egyedül ült be egy kávézóba. Rőtfrog, puccos hely, a Kalmár Dezső körút közepén. Megilletődötten foglalt helyet az egyik kétszemélyes asztalnál. Nézegette az itallapot, de nem értette az ott szereplő egzotikusan csengő kifejezéseket. Amikor megjelent mellette a jóképű pincérfiú, lesütött szemmel egy eszpresszót kért. Ezt a szót ismerte, hallotta a filmekben. Néha körbepillantott, megnézte az embereket. Megnézte azokat, akik nem csak úgy, a hecc kedvéért járnak ide. Nőket és asszonyokat látott, ajkukon vérvörös rúzs, testhez feszülő selyemruhákban. Lányokat látott vastagkeretes szemüvegben, olcsónak tűnő blúzokban, ugyanolyan vörös rúzzsal a szájukon. És látott dús hajú fiúkat, borostás arcukon ígéző mosollyal. És férfiakat öltönyben és fehér ingben. Látta ezeket az embereket és émelyegni kezdett. A pincér letette elé a kávé, apró porceláncsészében, mellé egy aranybarna kekszet és egy pohár vizet. Megköszönte, és gyorsan megitta a vizet. Az egyik asztalnál felüvöltött egy férfi. Kék póló volt rajta, arca frissen borotvált, a hajából kosarat lehetett volna fogni. Egy másik férfi ült vele szemben. Nagydarab volt, idétlen gyapjú pulcsiban és szakállasan. A kék pólós férfi a pénzről üvöltözött. Meg arról, hogy elhagyja a másikat. A szakállas fickó hagyta, hogy a párja kiordibálja magát, aztán mély, szinte vibráló hangon csak annyit mondott: Mammon. Erre a kék pólós lerogyott a székébe és csendben pityeregni kezdett. Andika óvatosan megfogta a csészét és a szájához emelte. Fehér gőz gyűlt össze a szeme előtt. Belefűjt. Valaki a pincéért kiáltott. Andika megérezte a kávé kesernyés ízét. Egy rendőrautó szirénázott valahol nagyon messze. A kávé isteni volt. Zauber Gyula, ugye az orvos testvére, hallotta Andika a szomszédos asztaltól. Igen, a testvére. És biztos? A lányom osztályába jár az a fiú. Undorító! Andika beleharapott a kekszbe. Egy nő keze hozzáért a pincérfiú fenekéhez. Az igazgató mondta, nem én találok ki. Ne csináld már! A kávé sokkal jobban esett a keksz után. Az egyik asztaltól felállt egy szokított hajú nő, kerek feneké igézően ringott, ahogy a mosdó felé sétált. Egy kopasz férfi maradt az asztalánál, telefonált és rágózott. Andika az utolsó morzsáig felfalta a kekszet, aztán csukott szemmel kotorászott a nyelvével a szájában, hogy mindent lekapargasson a fogairól. Mikor kinyitotta a szemét, látta, hogy egy másik nő jön ki a mosdóból, és ül le a kopasz pasas asztalához. Ennek a nőnek fekete haja volt, és sokkal nagyobb melle, mint az előző szokéknak. A férfi tovább telefonált, látszólag észre sem vette, hogy egy másik nő ült le az asztalához. Andikának erős fájdalom nyilallt a halántékába. Lehajtotta a kávéját, és várta a pincérfiút. Az emberek egyre hangosabban beszéltek körülötte, a szavaikat nem értette, csak az állandó zúgást és morajlást hallotta, mintha tenger lenne a fejében. Végre megérkezett a pincér, az asztalra dobta a kicsi papírra nyomtatott számlát. Andika megnézte, de nem látta a számokat. Furcsa jelek és szimbólumok sorakoztak a papíron, mintha egy varázslatokat tartalmazó könyvből tépték volna ki. Andika elővette a tárcáját, néhány bankjegyet szórt az asztalra, megköszönte a pincérnek a kiszolgálást, aztán dülöngélve elhagyta a Rőtfrog kávézót, ahol addigra már elviselhetetlenné vált a hangzavar.

Ki volt a Briginek az a pasija, kérdezte a szemöldökpiercingés, szőke lány a barátnőjétől. A park fűvében heverték, egy üveg vörösbort állt közöttük. A napon feküdtek, mellettük, egy platánfa árnyékában verebek ugráltak. Melyik, kérdezte a másik lány, akinek vörös csíkok világítottak fekete hajában, orrán jókora gézkötés feszült. Melyik pasija? A két lány hangosan nevetett. Az a pasija, mondta a szőke, tudod. Nem tudom. Akinek basszusgitárja volt! Az a Feri! Nem a Feri, röhögött a szőke lány. A vörös csíkos lány is röhögött, az orrához kapott, belesajdult az orra. Akkor az az Olaf volt! Olaf? Baszd meg, Olaf? Vagy Oleg! Oleg, baszd meg! De volt egy basszusgitárja! Meixner Józsefné egy padról figyelte a lányokat. Fekete szoknya, fekete kardigán és egy fekete kötény volt rajta. Koszos narancsvörös bundájú macska gubbasztott mellette. Az a srác, mondta a szőke, az a srác lesmárolta a Lizát a buliban. De melyik buliban, te hülye. Mindketten röhögtek, aztán felváltva ittak a borból. Meixner Józsefné füttyülni kezdett. Egy régi gyerekdal dallamát. A lábai közül, a szoknyája alól előmászott egy fehér macska és nyávogni kezdett. Egy fekete macska ballagott feléjük a park másik végéből. És baszd meg, én szerelmes voltam a Lizába, vihogott a szőke. Szerelmes voltam abba a kurvába! Ő meg az Olaffal, vinnyogta a vörös csíkos. Oleg, bassza meg! A macskák lassan körbevették Meixner Józsefné padját. Egy sovány kandúr rávetette magát az egyik ugránczó verébre.

Andika egész életében gyalog járt mindenhol. Az autók soha nem vonzották, nem akart megtanulni vezetni. Igazából félt is a kocsiktól. A vezetés gondolatától pedig rettegett. Buszra sem szokott szállni, nem olyan nagy ez a város, hogy ne lehessen egy óra alatt kényelmesen elsétálni egyik végéből a másikba. Most mégis egy buszmegállóban üldögélt két öregasszony társaságában. Könyökét a térdére támasztotta, állát az öklére, és csak bámulta a megálló előtt elsuhanó autókat, a túloldalon tébláboló galambokat és az italbolt előtt tántorgó munkásokat. Nem ismerte a buszok számozását, nem tudta, melyik hová tart. Csak ült ott és várt. A Gabi eladta a kertet, kérdezte az egyik öregasszony, akinek lila volt a haja, és a harisnyája rácsúszott a fehér papucsára. Nem, nem a Gabi adta el a kertet, felelte a másik, akinek folyamatosan mozgott az állkapcsa, mintha mindig a fogait keresné üres ínyében, és akinek jókora fényes kereszt lógott a nyakában. Nem azt mondtad, hogy a Gabi adta el a telket? Nem! Az öreg Gabi meghirdette a telket, de a lánya, a kis Gabi lebeszélte róla. Az öreg Gabinak a lánya, az a kis Gabi? Igen, az öreg Gabi, mondta a fogatlan, aki a szeméttelen dolgozott. Akkor az öreg Gabi akarta eladni a telket, és a lánya, a kis Gabi lebeszélte róla, kérdezte a papucsos. Igen! De közben a másik Gabi, az öreg Gabinak az unokaöccse, már jelentkezett, hogy megvenné a telket. Na várj, mondta komolyan a lila hajú néni, az öreg Gabinak az unokaöccse is Gabi? Igen, ő a másik Gabi, a félkezű Gabi, bólogatott a fogatlan néni. Ő már egyeztetett az öreg Gabival, csak a kis Gabi közbeszólt. Aha, értem, mondta a papucsos néni. De akkor nekik semmi közük a nagy Gabihoz,

aki azokat az undorító hirdetéseket írogatja az újságba? Ekkor megállt egy busz, Andika nem nézte hová megy, csak felszállt rá, kifizette a pár száz forintos jegyet, aztán leült az egyik szabad helyre.

Zauber doktornak legalább tíz percig kellett csengetnie, mire Meixner Józsefné ajtót nyitott. Asszonyom, emelte meg a kalapját a doktor, mielőtt belépett. Ábrahám, biccentett Meixner Józsefné, és beengedte a doktort. Remélem, nem alkalmatlanokodom. A férfi levette a kalapját, de nem akasztotta a fogásra, a kezében gyűrögette a karimáját. Éppen kávézni készültem, csatlakozik? Persze, ezer örömmel! Zauber doktor végre a fogásra dobhatta kalapját, kibújta a lila vászonzakójából, és beballagott a konyhába Meixner Józsefné mögött. Instant kávé. Nem baj, jó lesz? Persze, köszönöm, asszonyom. A doktor helyet foglalt az egyik széken, és körbenézett, amíg az asszony elkészítette a kávéját. Mostanában babonás lett, asszonyom? Meixner Józsefné unott arccal fordult a doktor felé. Tessék? Ott, bökött a férfi a mikro fölötti konyhaszekrényről lógó macskamancs felé, az ilyen talizmán, ugye? Macskaláb? Meixner Józsefné a madzagon lassan forgó mancsra nézett, tekintete üres volt, mint egy porcelánbabáé. Olyasmi, mondta, és folytatta a kávé elkészítését. Értem, motyogta Zauber doktor, és megköszöri a torkát. És hogy szolgál a kedves egészsége? Jobban van? Már nem lát dolgokat? Meixner Józsefné nem válaszolt, csak akkor fordult meg, mikor befejezte a kávékat. Egy kis fémtálcán az asztalra helyezte a két bögrét, aljukon a sűrű, fekete lével, egy porcelántálban cukrot és tejet egy kisebb kanocsóban. Kanalat nem hoztam, mondta Meixner Józsefné színtelen hangon, aztán visszafordult, kinyitotta az evőeszközös fiókot, kivett két kanalat és a tálcára tette. Jól van, asszonyom, kérdezte a doktor aggódalmas hangon. Jaj, Ábrahám, csattant fel Meixner Józsefné hirtelen, a doktor összerezte. Dehogyan vagyok jól! Úgy érzem, tudja, úgy érzem, hogy az életem szétesik. No, de ne butáskodjon. Nem! Meixner Józsefné az asztalra csapott, fekete pöttyök terítették be a fémtálcát. Bocsásson meg, halkította le a hangját. Nem tehetek róla. Nem vagyok ura önmagamnak. Olyan, mintha nem én irányítanám az életemet. Tudja, darabokban látom az életem eseményeit. És ezek a darabkák összeállnak, valamiféle vázat alkotnak, de nem látok bele, nem tudom, hogy milyen motor van a váz alatt, mi hajtja az életemet! Érti ezt, Ábrahám? Érti, hogy úgy érzem, az életem olyan, mint egy mese? Mintha egy öregember mesélné a gyerekeknek a táborút körül. Érti, hogy miről beszélek, doktor? Meixner Józsefné összeszorított ajkakkal, könnybe lábadt szemmel meredt a férfira. Nos, azt hiszem, értem, mondta a doktor. Vagyis nem hiszem, hogy az ön helyzetét megérthetném, mármint konkrétan, de sejtem, hogy mire gondolhat. És azt kell mondanom, hogy mesében élni nem is olyan rossz. Tudom, emelte fel a kezét Zauber doktor, amikor látta, hogy az asszony szólni akar, tudom, hogy nem úgy értette, hogy egy tündérmese az élete. Tudom. Inkább úgy érti, hogy olyan valószerűtlen és kiszámíthatatlan, mintha csak egy mese volna. Ugye? Igen, gon-

doltam. De ez nem baj! Tudja, az emberek nem értékelik eléggé a meséket. A mesékben rejlik az emberiség összes tudása. Az ősi titkok. A jövő lehetőségei. És minden megoldás a mindennapok problémáira. A gyerekek a meséken keresztül ismerik meg a világot, a mesék segítségével sajátítják el azokat a képességeket, amik segíteni fogják őket az életben. A mese tanítja meg őket hinni magukban, szeretni a másikat, aggódni valakiért, félni az ismeretlent. Gyászolni, amit elvesztettek és feldolgozni a traumáikat. Igen, a gyerekek sokat tanulhatnak a mesékből, de a felnőttek is! Az a baj, hogy az ember egy idő után elfelejti, hogyan kell értelmezni a meséket. Vagyis pont az a probléma, hogy racionálisan próbálja értelmezni őket. Mintha a mese egy megoldható egyenlet lenne. De a mese nem így működik! A doktor belekortyolt a forró kávéba, aztán Meixner Józsefnére mosolygott. Tudja, azt szoktam mondani, hogy mi mindannyian Tom és Jerry ivadécai vagyunk. Mi vagyunk a macska, ami megállás nélkül kerget egy egeret, amit úgysem tud elkapni soha. És mi vagyunk az egér, ami örökre fogságba van ejtve egy olyan házban, ahol mindig egy macska fogja őt kergetni. Mi vagyunk a macska, és mi vagyunk az egér, és ennek a körforgásnak soha nem lesz vége. És ott vannak még az arctalan gazdáink, az a megismerhetetlen hatalom, ami látszólag ezt az egész értelmetlen macska-egér játékot irányítja, de legalábbis biztosítja hozzá a játszóteret. Mi csak rohagálunk ész nélkül. Hol mi kergetünk valamit, hol minket kergetnek. Végső soron ugyanoda lyukadunk ki. És ezt az egész komédiát a távolból figyeli valaki, vagy valami, aminek kilétéről csak homályos sejtéseink vannak. Szóval ez a mi életünk valódi meséje, asszonyom, mondta Zauber doktor, közben megitta a kávéját, a *Tom és Jerry*. Meixner Józsefné szóltanul ült egy darabig, egy arcizma sem rándult. Minden rendben, kérdezte a doktor, ugye, nem zaklattam fel túlságosan? Nem kért volna cukrot a kávéjába, nézett a férfi szemébe Meixner Józsefné, úgy sokkal finomabb ez az instant vacak.

Andika a Mátyás király úti megállóban szállt le. Ha tovább ment volna, a Ragály utcától csak öt percet kellett volna gyalogolnia hazáig, így viszont legalább háromszor annyi ideig fog tartani az út. De ő itt akart lenni, valami ide vonzotta. Céltalanul lófrált az egyforma panelházak között, nézelődött, de valójában nem látott semmit. Ötvenes férfi sétáltatott egy kiskutyát, talán egy sicut vagy yorkshire terriert, Andika nem ismerte a kutyaajtákat. A férfi piros kapucnis pulcsi és terepszínű rövidnadrág volt. Hangos zene szólt a füléből, gyors, kemény ütemek. Miközben a kiskutya a dolgát végezte, a férfi bólogatott. Amikor lehajolt az átlátszó nejlonlonzacskóval a kutyaapizokéért, véletlenül felnézett, egyenesen a lány szemébe. Az egyik szeme sötétbarna volt, szinte fekete, a másikon a zöldhályog halvány fátyla. Andika elfordította a tekintetét. Az egyik házfalra két szót fújtak fel fehér festékekkel: TEMPUS FUGIT. A férfi elsétált Andika mellett, a kutya élesen felé vakkantott. Andika megszorította a lépteit, és a következő sarkon egy ismerősbe botlott. Szandi, nézett a lányra Andika meglepetten. Andi! Szia! Összeöleltek. Andi-

kának csak ekkor tűnt fel a lány gömbölyödő pocakja. Terhes vagy, csúszott ki a száján akaratlanul. Hát, igen, tudod, hogy van ez, vihogott Szandi kényszeredetten. Olyan volt a hangja, mint a kiskutya ugatása. De mesélj, Andi, mi van veled! Semmi különös. A szokásos. Dolgozol, kérdezte Szandi. Igen, a Tibi bácsinál. Ó, az jó. Az jó. Én váltottam, most már kozmetikus vagyok. Az jó! Ugye, az jó? Persze, nem panaszkodom, elég sokan járnak hozzám. És a baba? Úgy értem. A Sakál Feri, sóhajtott Szandi. Ó az apja. Vele jártál a suliban is, nem? De. De most már nem járunk. Vagyis nem vagyunk együtt. Ó, értem, mondta Andika. Összeköltöztünk. Kipróbáltuk, hogy milyen. De az együttélés nem a Ferinek való. Tudod, neki más a ritmusa. Nem passzoltunk. És a gyerek? Anyám sokat segít, mondta Szandi, és megint vihogott. Azt mondja, jobb lesz nekünk így. Jobb lesz a gyerekeknek, nem rontja el a Feri. Persze, mosolygott Andika. Fiú lesz vagy lány? Kislány. Csilla lesz a neve. Tudtad, hogy a Csilla név a csillag szóból származik? Nem tudtam. Amikor kislány voltam, sokszor feküdtem a Duna-parton és bámultam a csillagokat, mosolygott Szandi. Egyszerűen nem tudtam felfogni, hogy olyan messze vannak. Apám mesélte, hogy vannak olyan csillagok, amiket még látunk, pedig már nem is léteznek. Mert annyira messze vannak, hogy a fényük még ide sem ért, mikor ők már elpusztultak. Pedig a fény az nagyon gyors! És én ezt így egyáltalán nem tudtam megérteni. Igazából még most is nehezen hiszem el. Hogy lehet az, hogy valami van, amikor már nincs? Vagyis hogy lehet az, hogy már nincs, amikor én látom, hogy van? Ezt próbáltam megérteni a fűben fekve, amikor megláttam egy hullócsillagot. Tudtam, hogy ilyenkor kívánni kell, úgy-hogy behunytam a szemem, erősen koncentráltam, és kívántam valamit. És mit kívántál? Hát, most már elmondhatom. Saját családot kívántam. Gyereket. Egy házat. Szóval egy szép életet. És végül is, vakkantott Szandi, össze is jött, nem igaz? Szandi a pocakját simogatta, és halvány mosoly jelent meg arcán. Andika bólogatott. Ne haragudj, de most már mennem kell, mondta és megsimította Szandi vállát, anyám már vár otthon. Persze, menj csak, majd találkozunk! Igen, biztosan. Nagyon örültem! Én is örültem! Szandi továbbsétált a Mátyás király úton, Andika pedig lefelé vette az irányt a Szendrői utcán.